

Η ζωή μου στη χιτλερική Γερμανία / Ma vie dans l'Allemagne d'Hitler

Ντοκιμαντέρ, Γαλλία, 2018, έγχρ. και α/μ, 104'

Σενάριο - Σκηνοθεσία: Jérôme Prieur | Αφήγηση: Ute Lemper |
Παραγωγή: Dominique Tibi, Roche Production, Arte France |
Διανομή: Roche Production

Το καλοκαίρι του 1939, μία μεγάλη έρευνα ξεκίνησε από τρεις καθηγητές του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ στις ΗΠΑ, η οποία αφορούσε Γερμανούς που είχαν εγκαταλείψει τη χώρα τους με την έλευση του Χίτλερ στην εξουσία: γυναίκες και άντρες όλων των ηλικιών, Εβραίοι, αλλά και Προτεστάντες, Καθολικοί, άθεοι, πολιτικοί αντίπαλοι, αντιστασιακοί κάθε είδους. Ερχόμενοι αντιμέτωποι με την κατάληψη της εξουσίας υπό καθεστώς τρόμου και σε λίγες εβδομάδες, οι Γερμανοί αυτοί, κάθε πεποίθησης και κάθε θρησκείας, έζησαν και παρατήρησαν την «ευθυγράμμιση» (Gleichschaltung) της γερμανικής κοινωνίας, μέχρι τη τραγική Νύχτα των Κρυστάλλων τον Νοέμβριο του 1938.

Η εξαιρετική αυτή έρευνα μας δίνει τη δυνατότητα να ακούσουμε για πρώτη φορά τη φωνή αυτών των γυναικών και αντρών που κατάφεραν να διαφύγουν από το κράτος των Ναζι και να αντιληφθούμε καλύτερα αυτό το ιδιότυπο κράτος μέσα από ερασιτεχνικά φιλμ και προσωπικά κείμενα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΒΟΛΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

- 18.00 **Αστέρια | Sterne**
Konrad Wolf (1959, 92')
- 20.00 **Η γέφυρα | Die Brücke**
Bernhard Wicki (1959, 103')

ΤΡΙΤΗ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

- 18.00 **Η ζωή μου στη χιτλερική Γερμανία |
Ma vie dans l'Allemagne d'Hitler**
Jérôme Prieur (1946, 104')
- 20.00 **Οι δολοφόνοι είναι ανάμεσά μας |
Die Mörder sind Unter Uns**
Wolfgang Staudte (1946, 85')

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

- 18.00 **Αληθινός φασισμός | Obyknoennyj fashizm**
Mikhail Romm (1965, 115')
- 20.00 **Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης**
«Ναζισμός και φασισμός στον μεταπολεμικό
ευρωπαϊκό κινηματογράφο»

Συμμετέχουν:

Μαρία Κομνηνού, Καθηγήτρια-Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Πρόεδρος ΔΣ-Ταινιοθήκη της Ελλάδος

Έλλη Λεμονίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Νεότερης και
Σύγχρονης Ιστορίας-Πανεπιστήμιο Πατρών

Μάριος Π. Παπαγεωργίου, σκηνοθέτης-κριτικός
κινηματογράφου

Η είσοδος στις προβολές και τη συζήτηση
είναι ελεύθερη

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Υπεύθυνη προγράμματος: Μαρία Κομνηνού
Συεργάτης στην επιμέλεια προγράμματος: Γιάννης Γκλαβίνας
Συντονισμός κινημ/φικού προγράμματος: Φαίδρα Παπαδοπούλου
Επικοινωνία εκδήλωσης: Ευάννα Βενάρδου
Μετάφραση, ταυτόχρονος υποτιτλισμός: Γιάννης Παπαδάκης projectitling.com

Ευχαριστούμε πολύ τις Άρτεμη Κουλουρά-Φιλίππου και Νάνσυ Αργυροπούλου
για την πολύτιμη βοήθειά τους.

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1944

Η ΑΘΗΝΑ

επίσημο

Ο ΝΑΖΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΩΝ ΝΙΚΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΤΤΗΜΕΝΩΝ

8 - 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018
ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

www.freeathens44.org

Design: A4_artdesign

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

© DEFA-Stiftung, Eugen Klagemann

Οι δολοφόνοι είναι ανάμεσά μας / Die Mörder sind Unter Uns

Μυθοπλασία, Γερμανία, 1946, α/μ, 85΄

Σενάριο - Σκηνοθεσία: Wolfgang Staudte | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Friedl Behn-Grund, Eugen Klagemann | Ηθοποιοί: Hildegard Knef, Elly Burgmer, Erna Sellmer, Hilde Adolphi | Παραγωγή: DEFA (Deutsche Film) | Προέλευση-Διανομή: DEFA-Filmverleih, Deutsche Kinemathek - Museum für Film und Fernsehen

Η Σουζάνε Βάλνερ μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιστρέφει στα ερείπια του Βερολίνου, και ανακαλύπτει ότι κάποιος έχει εγκατασταθεί στο διαμέρισμά της. Πρόκειται για τον Δρ. Χανς Μέρτενς, ο οποίος πάσχει από κατάθλιψη και αλκοολισμό. Αρνείται να εγκαταλείψει το διαμέρισμα, κι έτσι αποφασίζουν να το μοιραστούν. Σύντομα ανακαλύπτουν μια αμοιβαία συμπάθεια και τρυφερότητα που καταλήγει σε αγάπη. Η σχέση του με την Σουζάνε εμπυκλώνει πρόσκαιρα τον Χανς μέχρι που ανακαλύπτει πως ο Φέρντιναντ Μπρίκνερ, ο λοχαγός του που τον διέταξε να σκοτώσει άμαχο πληθυσμό το 1945 στην Πολωνία, είναι ακόμη ζωντανός και ζει επίσης στο Βερολίνο.

Πρόκειται για την πρώτη γερμανική ταινία που γυρίστηκε μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο Βόλφγκανγκ Στάουντε καταφέρνει να αναπαραστήσει την κυρίαρχη βαριά ατμόσφαιρα, αναδεικνύοντας την ενοχή και τις τύψεις που στιγμάτισαν ολόκληρη τη μεταπολεμική γενιά της χώρας, αξιοποιώντας με μαεστρία το περιβάλλον του κατεστραμμένου Βερολίνου. Ο Στάουντε δεν έρχεται αντιμέτωπος μόνο με το πρόσφατο παρελθόν της Γερμανίας, αλλά και με το ίδιο του το παρελθόν, αφού σκηνοθέτησε ναζιστικές προπαγανδιστικές ταινίες.

Η γέφυρα / Die Brücke

Μυθοπλασία, Δυτική Γερμανία, 1959, α/μ, 103΄

Σκηνοθεσία: Bernhard Wicki | Σενάριο: Manfred Gregor, Michael Mansfeld | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Gerd Von Bonin | Ηθοποιοί: Fritz Wepper, Michael Hinz, Volker Lechtenbrink | Παραγωγή: Fono Film | Προέλευση: Deutsches Filminstitut (DIF) | Διανομή: BetaFilm

Η ταινία θεωρείται από πολλούς κριτικούς η πιο σημαντική ταινία της περιόδου και η πρώτη μεταπολεμική γερμανική ταινία που έλαβε παγκόσμια διανομή. Προβάλλοντας ωμά τη σκληρότητα και τον παραλογισμό του πολέμου, η ταινία περιγράφει την ιστορία επτά μαθητών σε μια μικρή πόλη της Γερμανίας που στρατολογούνται από τη Βέρμαχτ τον Απρίλιο του 1945. Χωρίς καμία εκπαίδευση τους ανατίθεται να υπερασπιστούν μια μικρή γέφυρα απέναντι στα προελαύνοντα αμερικάνικα στρατεύματα.

Ενώ στον ναζιστικό κινηματογράφο ο θάνατος του στρατιώτη προλαμβάνεται ως θυσία για την πατρίδα, ο Μπέρχαρντ Βίκι στην ταινία του στέλνει τους νέους ηρωταγωνιστές απευθείας από την ανέμελη εφηβεία στον τρόπο και στην απόγνωση του πολέμου.

© PROGRESS Film-Verleih Foto Lotte Michailowa

Αστέρια / Sterne

Μυθοπλασία, Ανατολική Γερμανία - Βουλγαρία, 1959, α/μ, 92΄
Σκηνοθεσία: Konrad Wolf | Σενάριο: Angel Vagenshtain | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Werner Bergmann | Ηθοποιοί: Sasha Krusharska, Jürgen Frohriep, Erik S. Klein | Παραγωγή: Boyana Film, Deutsche Film (DEFA) | Προέλευση-Διανομή: DEFA-Filmverleih, Deutsche Kinemathek - Museum für Film und Fernsehen

Σε ένα βουλγαρικό στρατόπεδο προσωρινής μετεγκατάστασης Ελληνοεβραίων με προορισμό το Άουσβιτς, ένας Γερμανός αξιωματικός ερωτεύεται μια κρατούμενη.

Ένα πολιτικά τολμηρό αντιπολεμικό δράμα με σαφείς αντιναζιστικές αναφορές και κριτική στην ατομική ευθύνη των Γερμανών και στη συλλογική ευθύνη του γερμανικού λαού. Επιπλέον, πρόκειται για την πρώτη ταινία του παγκόσμιου κινηματογράφου που αναφέρεται στο ζήτημα του ολοκαυτώματος των Ελλήνων Εβραίων, σε μια περίοδο που το θέμα ήταν ταμπού στην Ελλάδα, ενώ η πολιτική σκηνή της χώρας κλυδωνιζόταν από την υπόθεση Μέρτεν. Το 1959 στο Φεστιβάλ των Κανών, όπου για πολιτικούς λόγους προβλήθηκε ως βουλγαρική συμμετοχή, η ταινία κέρδισε το ειδικό βραβείο της κριτικής επιτροπής.

© Filmmuseum Berlin - Stiftung Deutsche Kinemathek

Αληθινός φασισμός / Obyknovennyj fashizm

Ντοκιμαντέρ, ΕΣΣΔ, 1965, α/μ, 138΄, γερμανική βερσιόν
Σκηνοθεσία: Mikhail Romm | Σενάριο: Mikhail Romm, Maya Turovskaya, Yuri Khayutin | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Herman Lavrov | Παραγωγή: Mosfilm | Προέλευση: Deutsche Kinemathek - Museum für Film und Fernsehen | Διανομή: Mosfilm

Χαρακτηριστικές στιγμές επιλεγμένες από έναν τεράστιο όγκο οπτικού υλικού του Τρίτου Ράιχ από τον κορυφαίο Ρώσο σκηνοθέτη Μιχαήλ Ρομ. Μέσω του μοντάζ ανασυντίθεται η εικονιστική ρητορική του ναζισμού, ενώ η εστίαση στο φαινομενικά αυτονόητο και τη λεπτομέρεια αναδεικνύει τους μηχανισμούς μαζικής υποβολής που άσκησε η ναζιστική προπαγάνδα. Ο λιτός σχολιασμός καλεί τον θεατή να συμμετάσχει στην αποκάλυψη των συνθηκών που κατέστησαν δυνατή την επικράτηση του εθνικοσοσιαλισμού και να αποκρυπτογραφήσει τις σημασιοδοτήσεις του.

